Проців Олег Романович

Івано-Франківське обласне управління лісового та мисливського господарства

УДОСКОНАЛЕННЯ БЮДЖЕТНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТА НАДАННЯ АДМІНІСТРАТИВНИХ ПОСЛУГ У ГАЛУЗІ МИСЛИВСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

Нещодавно Мінагрополітики подало на розгляд громадськості проект наказу «Про затвердження Порядку планування, використання та обліку власних надходжень Держлісагентства України, Республіканського комітету АР Крим з лісового і мисливського господарства та обласних управлінь лісового та мисливського господарства» [1]. Його новела у використанні коштів спецфонду. Фонд формується за рахунок придбання користувачами мисливських угідь бланків ліцензій на добування ліцензійних видів дичини. Тобто, фактично на користувачів угідь крім податку на мисливство фактично накладено ще один, а саме – за отримання бланку ліцензії. Зрозуміло, це відбивається на мисливцях, які купують право полювання, і негативно позначається на галузі через зменшення кількості бажаючих полювати. Як відомо, бланки за останні роки подорожчали утричі (бланк ліцензії на оленя коштує 1000 гривень, на кабана – 600) [2]. Адміністрування їх отримання було й без того складне, а наказ його ще більше ускладнив. Зокрема, користувач угіддя має перераховувати кошти у територіальні органи, які в подальшому передадуть їх у Київ. Натомість зі столиці у тероргани надійдуть бланки, які ті передадуть господарствам.

Скористатись же коштами фонду зможуть користувачі угідь на конкретні потреби. Приміром, на придбання тварин, кормів, зброї, боєприпасів, оплату комунальних послуг, будівництво доріг та організацію біотехзаходів. Для цього мають подати відповідний запит чи клопотання у Держлісагенство. Ця новела не буде сприяти принципу децентралізації влади, а лише призведе до її концентрації на рівні центральних органів державної влади. Більше того, для ефективного аналізу поданих заявок та прийняття по них рішень необхідно буде розширити відділ мисливського господарства у

Держлісагентстві, так як в Україні нараховується більш як 1000 користувачів мисливських угідь – потенційних отримувачів трансфертів.

Та й, як показує практика, на жаль, бюджетне стимулювання галузі ніколи не було рівномірним, логічним і прозорим. Зокрема, у 2008 році понад 2,6 мільйонів гривень було виділено на зарплати районних мисливствознавців у Донецькій, Запорізькій, Миколаївській, Одеській, Херсонській областях та Севастополі. І жодних коштів не пішло на зарплати мисливствознавців Вінниччини, Волині, Житомирщини, Закарпаття, Рівненщини, Сумщини, Хмельниччини [3].

Крім того, аналіз економічних показників окремих підприємств показує, що бюджетне фінансування не впливає на ефективність ведення ними мисливського господарства. Приміром, у 2010-му на ведення мисливського господарства у ДП «Болехівське ЛГ» виділено 42,9% бюджетних коштів від загальних витрат, а його окупність становила 11%, у ДП «Вигодське ЛГ» – 8,7% і 17%, ДП «Коломийське ЛГ» – 34,7% і 26%, ДП «Солотвинське ЛГ» – 81,1% і 9% відповідно. Натомість окупність державної резиденції «Синьогора», яка перебуває на повному бюджетному утриманні і отримала у 2010-му з держбюджету 447,3 тисячі гривень, лише 7% [4]. Це найменший показник з-поміж інших користувачів мисливських угідь Івано-Франківщини, окупність яких досягла 52%. Протекціонізм у бюджетному фінансуванні підтверджує чітка тенденція виділення бюджетних коштів практично одним і тим же користувачам мисливських угідь. Приміром, тій же державній резиденції «Синьогорі». Отже, аналіз державного регулювання в частині фінансування галузі показав, що багато років воно було неефективним. Натомість компетентні органи фактично самоусунулись та не вжили відповідних управлінських рішень для виправлення ситуації.

Виходячи з досвіду негативної практики правозастосування бюджетного фінансування у галузі мисливства і політики Президента і уряду з курсом на децентралізацію та дерегуляцію, запропонований порядок приймати не можна. Більше того, на мою думку, проект наказу суперечить статті 1 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» [5], де визначено, що державна регуляторна політика у

сфері господарської діяльності ґрунтується на вдосконаленні правового регулювання господарських відносин, недопущенні прийняття економічно недоцільних та неефективних регуляторних актів, зменшенні втручання держави у діяльність суб'єктів господарювання та усуненні перешкод для розвитку господарської діяльності.

Цю проблему можна розв'язати набагато легше: шляхом відміни плати за отримання бланків ліцензій з Держлісагентства. Це дасть змогу користувачам угідь задіяти кошти на господарські цілі, які виписані у проекті організації мисливського господарства та статті 30 ЗУ «Про мисливське господарство та полювання» [6] Крім того, буде знівельована корупційна складова при перерозподілі коштів, спроститься державне адміністрування мисливського господарства.

Обтяжливим для мисливців залишається й обмін щорічних контрольних карток обліку добутої дичини та порушень правил полювання та отримання посвідчень мисливця. Компетентним органом зі здійснення цієї адміністративної послуги є територіальні органи Держлісагентства, які знаходяться в обласних центрах. Тож мисливцю доводиться долати у деяких випадках понад сто кілометрів, аби сплатити 10 гривень. Набагато більше він витрачає на транспорт, не кажучи вже про втрату часу на це. А при сплаті державного мита у розмірі 1,70 гривень доводиться удвічі більше платити за банківські послуги. Пунктом 2.3. коаліційної угоди передбачено скорочення переліку адмінпослуг, та навіть ті, що залишаться, будуть у компетенції органів місцевого самоврядування. Отже, мисливці зможуть їх отримати в районних центрах, містах обласного значення.

Більше того, отримання посвідчення мисливця передбачає демонстрацію теоретичної підготовки шляхом проведення відповідного тестування. Переведення процедур тестування на рівень самоврядування дозволить не лише наблизитися до мисливця, а й зменшить корупційну складову при проведенні тесту, бо розірветься ланцюг професійних взаємозв'язків. Крім того, відсутність відповідних знань у галузі мисливства у працівників центрів надання адміністративних послуг буде лише сприяти об'єктивності. Аналогічний принцип застосовується при

здачі тестів незалежного оцінювання, коли вчитель фізики залучається до організації проведення тестів з історії і навпаки.

З наведеного можна зробити певні узагальнення та висновки. Державне регулювання в частині фінансового забезпечення та надання адміністративних послуг не відповідає принципам дерегуляції та децентралізації та потребує удосконалення.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Проект наказу Мінагрополітики «Про затвердження Порядку планування, використання та обліку власних надходжень Держлісагентства України, Республіканського комітету АР Крим з лісового і мисливського господарства та обласних управлінь лісового та мисливського господарства» [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://minagro.gov.ua/regulatory?nid=15010
2. Про затвердження Вартості ліцензій на добування мисливських тварин у мисливських угіддях України [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0625-11
3. Фінансування територіальних управлінь Держкомлісгоспу України [Текст]. — К. : [б. в.], 2010. — 1 арк. — [На правах рукопису].
4. Проців Олег Романович Актуальність історичного досвіду Галичини кінця XIX - початку XX століття для державного регулювання мисливського господарства сучасної України : дис. ... канд. наук з держ. упр. : спец. 25.00.01 "Теорія та історія державного управління" : Дата захисту 05.03.15 / О. Р. Проців. - Львів, 2014. С. - 146.
5. Закон України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1160-15
6. Про мисливське господарство та полювання : Закон України від 22.02.2000 р. (зі змінами і доповненнями) [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1478-14.

Організаційно-правові аспекти публічного управління в Україні : Матеріали ІІ Всеукраїнської науково-практичної Інтернет-конференції, 22-23 квітня 2015 р. – Полтава : ПолтНТУ, 2015. – С. 93-95.